

Формування безпечного освітнього середовища

Батьківські цінності проти шкільних

Виховання по-старому не зможе вписатися в оновлений освітній простір для дітей нового покоління. Воно не гармонізуватиме з інтегрованими уроками та проектною діяльністю. Варто заново з'ясувати, як це — виховувати.

Колись шкільне виховання було ідеологічним, тож вплив батьків ігнорували і намагалися звести нанівець. Цілі були зрозумілі: із «білої ворони» робили «члена колективу», що говорить і думає, як інші.

Далі це завдання зникло, а все «радянське» почало дратувати батьків та вчителів. Але форма виховної роботи в школі дуже мало змінилася.

Може, тому дедалі більше і вчителів, і свідомих батьків пропонують підтримати західну модель: школа — для навчання, родина — для виховання. У багатьох країнах поруч існують світські школи та релігійні, де виховання важливе. Батьки можуть обрати їх і знатимуть, які саме цінності там будуть прищеплювати. Противники виховної роботи кажуть: навіть слово «вчитель» від «вчити».

Звичайно, на дитину величезний вплив має школа. Особистості вчителів, атмосфера закладу освіти, однокласники — усе це виховує. Тут формується член суспільства. У школі дитина вчиться вибудовувати стосунки з людьми поза родиною. Педагог же корегує ці стосунки.

АЛЕ!!!!.....

Ці стосунки формують діти, виховані своїми батьками....

Прочитала нещодавно фразу: «Діти – дзеркало батьків. Тож, виховувати треба себе». І якщо під вихованням розуміти повчальні бесіди, то, певно, сучасним дітям вони не потрібні. Їм потрібно допомогти зрозуміти власні переконання. Попри всі «правильні» виховні заходи виховувати може і байдужість, вже звична агресія, цькування (як удома, так і в школі).

Якщо вдома матюком супроводжують кожне слово, а погрози, лайки чи штурхання – звичайна практика, то якою мовою має говорити вчитель, щоб достукатись до дитини?!!! І як ця дитина поводитиметься зі слабшими?!!! Застосовуватиме ті ж самі методи.

Відправляючи дитину до школи, ви хочете бути впевнені у тому, що життю та здоров'ю дитини нічого не загрожує. Так тут є вчителі, які за це відповідають. Але чи варто зводити нанівець відповідальність батьків?

Що ж небезпечного може бути у школі?

Школа – це будівля, де є сходи і перила, важкі двері, габаритні меблі, хімічні реактиви, приладдя для дослідів. Тут можуть бути відчинені вікна, розлита вода, мокра підлога, можуть трапитися збої у роботі електроприладів.

Школа – це місце, де наша дитина зустрічається іншими дітьми, педагогами і працівниками навчального закладу, з якими необхідно взаємодіяти. І загрозами тут можуть бути булінг, поява сторонніх(небезпечних) людей.

Школа – це місце скупчення людей, де можуть виникнути будь-які надзвичайні ситуації: пожежа, розпилення газу, вибухи, терористичні акти.

Що ж робити? Замкнути і берегти?

Безперечно, ні! Але усі ми, учасники навчального процесу – і батьки, і педагоги, і адміністрації навчального закладу – маємо усвідомлювати відповідальність за життя школярів.

Звісно, дуже багато тут мають зробити вчителі й адміністрація школи:

- розказати дітям про правила поведінки в школі (на уроці, на перерві, у їдальні, у спортивній залі);
- визначити безпечну дорогу до школи;
- навчити правилам комунікації;
- провести навчальні тренування, змодельовавши випадки надзвичайних ситуацій;
- забезпечити охорону і відеоспостереження у навчальному закладі;

Проте дуже багато залежить і від вас, батьки. Що ви можете зробити для того, щоб убезпечити свою дитину в школі? Чому ви маєте її навчити?

У першу чергу, сформувати **повагу до вчителя**.

Батьки і педагоги не повинні бути по різні сторони барикад (якщо, звісно, не воюємо)

Причинами травм і нещасних випадків часто стає дитяча неслухняність. Діти просто не бажають виконувати вказівки тих, до кого не мають поваги. Чому так трапляється? Можливо, вчитель не зміг переконати їх у своїй правоті, а можливо, вони принесли цю неповагу з дому. Діти проєктують думки і твердження батьків на власні відносини.

Якщо у вас є запитання, зауваження чи побажання до вчителя – ідіть і з'ясовуйте все. І не буде тоді «зіпсованого телефона». Ми повинні співпрацювати, якщо хочемо, щоб дитина була в безпеці

Усвідомлюючи свій вплив на дітей, батьки можуть допомогти педагогам, поговоривши принагідно зі своїми школярами про обов'язкові **правила поведінки в школі**, повторити **послідовність дій при надзвичайних ситуаціях**, вивчити прості **слова ввічливості**, які допоможуть навчити дитину будувати комунікацію, що дозволить їй **уникнути міжособистісних конфліктів**.

Кілька порад батькам від учительського цеху...

1. Звітуйте про відсутність дитини.
2. Вчіть вирішувати конфлікти мирним шляхом
3. Поговоріть про наслідки користування піротехнічними та вибухонебезпечними предметами та зброєю.

Будь-якій дитині властива цікавість. Їй треба помацать руками, спробувати на язик, випробувати, чи не провалиться або порветься, натиснути на кнопку виклику чи перцевого балончика тощо. Більшість дітей так і роблять... і тоді ми маємо неприємні ситуації. Захотів спробувати – дозвольте під наглядом, дотримуючись заходів безпеки.

4. Дотримуйтесь правил дорожнього руху самі і вчіть того дітей. НЕ ДАВАЙТЕ КЕРУВАТИ ТРАНСПОРТНИМИ ЗАСОБАМИ ДІТЯМ!!! (Щоб не з'явилася в пресі стаття «Батьки купили дитині смерть»)
5. АЛКОГОЛЬ!!! Я не закликаю вас відмовитись від нього чи приховувати від дітей, що ви вживаєте. Поясніть, що дорослими можна, а дітям – ні. І чому не можна

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Матеріали для Психолого-пед семінару

Безпечна школа потрібна вже сьогодні

Якщо під вихованням розуміти повчальні бесіди, то, певно, сучасним дітям вони не потрібні. Але чи школа, де діти проводять так багато часу, може зовсім не виховувати? Особистості вчителів, атмосфера закладу освіти, однокласники — усе це виховує. До того ж навчання припадає якраз на ті роки, коли людина свідомо обирає цінності. Тож їй потрібно допомогти зрозуміти власні переконання. Попри всі «правильні» виховні заходи виховувати може байдужість, вже звична агресія в класі, цькування.

— Дві третини школярів стикалися з випадками булінгу, за даними дослідження ЮНІСЕФ, — каже голова громадської організації «Студена», ініціаторка всеукраїнського проекту з протидії булінгу у школі **Анастасія Мельниченко**. — А чверть зізнається, що їх цькували. Більшість вчителів також підозрювали про такі випадки, але не знають, як реагувати.

Вчителі погано знають права людини і не навчені допомагати жертвам булінгу. [Організація «Студена» та освітня платформа EdEra впровадили онлайн-курс для вчителів «Недискримінаційний підхід у навчанні», мета якого — зробити школу безпечною.](#)

Булінг нині є величезною проблемою. Якщо йому не протидіяти, не прищеплювати учням вільне від стереотипів мислення, гуманізм та інші загальнолюдські цінності, виростуть люди, які надалі поширюватимуть булінг. Причому не лише жертви та агресори, а й свідки.

П'ять принципів виховання по-новому:

1. У концепції НУШ передбачено виховання на загальнолюдських цінностях та патріотизмі. Дітей мають привчати до відповідальності, поваги до гідності, прав, свобод, законних інтересів людини, екологічної культури, доброти, милосердя, толерантності, терпимості, шанобливого ставлення до сім'ї. Хтось вважає, що звучить все це дещо абстрактно, але то — від оскоми до красивих слів. Насправді ж опитуваннями, психологічним тестуванням, різними іншими методами можна виміряти рівень свободи у школі, довіри, безпеки. Це якраз буде орієнтація на результат, а не на процес. Якщо вдасться створити атмосферу, сповнену свободи, довіри та безпеки, це добре пасуватиме сучасним активним, незалежним дітям, дозволить їм без сором'язливості проявити свої творчі здібності.
2. Виховну програму варто ухвалювати спільно з батьками, а різні тематичні акції краще базувати на дитячій ініціативі, ідеях.
3. Прищеплювати цінності гуманізму найкраще через конкретні дії. Загалом, це притаманно НУШ: менше слів — більше дії. Допомога конкретній людині важитиме для дитини значно більше, ніж слова.
4. Звісно, дисциплінарні прочуханки, публічна критика із залученням однокласників — це не виховні моменти, припустимі в НУШ. Навіть обговорення оцінок відтепер ведеться лише зі школярем та його батьками, а не в класі чи на батьківських зборах.
5. Шкільне виховання має стати не «каральним». Замість «не можна вчиняти інакше» має стати «так було б ефективно». Завдання школи — вказувати та аналізувати орієнтири, підказувати, як вчинки та цінності людини впливають на інших та на її життя, а також створювати психологічно комфортну атмосферу. І тоді новим освітнім простором називатимемо не лише дизайн класів та сучасне обладнання, а й середовище, яке виховує успішну й щасливу людину.